

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ Ἀρθρ ιστ'.

Ο ΡΙΝΟΚΕΡΩΣ.

Ὁ Ῥι νό κε ρ ω ς εἶναι τὸ μεγαλήτερον καὶ ἰσχυρότερον μετὰ τὸν Ἑλέφαντα ζῷον, πλήν ἔχει κοντὰ μηρία, ἂν καὶ τὸ μῆκος αὐτοῦ ἦναι ἕως δώδεκα ποδῶν. Καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ του εἶναι παραμήκης, σχεδὸν ὡς ἡ τοῦ Κάπρου, οἱ ὀφθαλμοὶ του μικροὶ (καὶ εἰς τοιαύτην θέσιν, ὥστε δύναται νὰ ἴδῃ σχεδὸν μόνον ὅσα εἶναι κατ'εὐθεΐαν ἔμπροσθέντου), τὰ ὠτὰ του ὀρθὰ, μακρὰ καὶ ὀξεία, καὶ τὸ στόμα του ὀλίγον ἐσχισμένον· τὸ δὲ δέρμα του ἔχει πτυχὰς τινας, πρὸς τοὺς ὤμους μάλιστα καὶ τὴν ῥάχιν, καὶ εἶναι κεκαλυμμένον μὲ λεπίδας ὡς τὸ ὄστρακον τῆς χελώνης, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ τοσοῦτον σκληρὸς καθίσταται, ὥστε οὔτε λόγχη οὔτε βολὴς δύναται νὰ τὸν διαπεράσῃ, εἰς τὴν κοιλίαν ὅμως καὶ τὴν κεφαλὴν εἶναι μαλακώτερος, καὶ ἐκεῖ, ὅταν κοιμᾶται τὸν πληγόνουσι μὲ σφαῖραν ἐκ σιδήρου ἢ κασιτέρου.

Τὰ ἀξιοσημειώτερα εἰς τὸν Ῥινόκερων εἶναι τὸ κέραν καὶ τὸ ἐπάνω χεῖλος του. Καὶ τὸ μὲν χεῖλος χρησιμεύει εἰς αὐτὸν ὡς ἡ προβοσκίς εἰς τὸν Ἑλέφαντα, καθότι δύναται νὰ τὸ ἐκτείνῃ ὅπως θέλῃ, καὶ νὰ τὸ μεταχειρίζηται ὡς χεῖρα, καὶ γενικῶς δι' αὐτοῦ ἀποσπῶν τὴν τροφήν του ἐκ τῶν δένδρων, τὴν μεταφέρει εἰς τὸ στόμα του· τὸ δὲ ἐπὶ τῆς ῤινὸς αὐτοῦ κέραν (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) εἶναι μακρὸν ἕως τρεῖς πόδας καὶ τοσοῦτον σκληρὸν, ὥστε μ' αὐτὸ δύναται νὰ ἐκριζώνῃ καὶ νὰ κατατρυπᾷ τὰ δένδρα, καὶ νὰ σηκόνῃ τοὺς ἐμποδίζοντας αὐτὸν λίθους καὶ νὰ τοὺς ῥίπτῃ ὀπίσθεν του ἄρκετὰ μακρὰν. Τὸ κέραν τοῦτο εἶναι καὶ ὡς ὄπλον εἰς τὸν Ῥινόκερων, διότι δι' αὐτοῦ μάχεται καὶ μὲ τὰ ἰσχυρότερα ἀκόμη ζῷα, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ τὸ ἀκονᾷ πάντοτε εἰς χάλικα, διὰ νὰ τὸ ἔχῃ ἔτοιμον ἐν καιρῷ. Μετὰ τοῦ Ἑλέφαντος δὲ μαχόμενος ὁ Ῥινόκερως, ἂν μὲν προφθάσῃ καὶ περάσῃ ὑπὸ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ τὴν διακόπτει διὰ τοῦ κέρατός του ὡς μὲ ξίφος· ὅταν ὅμως ὁ

Ἐλέφας προλάβη καὶ τὸν ἐμποδίση, τὸν νικῶ εὐκόλως, τῶν αὐτὸν μὲ τοὺς ὀδόντας, καὶ ὑπερισχύων πλειότερον κατὰ τὴν δύναμιν. Φύσει δὲ πραῦς καὶ ἡμερος ὢν ὁ Ῥινόκερως, δὲν προσβάλλει κατὰ τῶν ἀνθρώπων, εἰμὴ ὅταν τὸν πειράζωσιν ἐκεῖνοι, ἢ ἂν φορῶσιν ἐρυθροῦν ἐνδυμα, ἀλλὰ καὶ τότε εὐκόλως δύναται τις νὰ τὸν ἀποφύγῃ, στρεφόμενος εἰς τὰ πλάγια αὐτοῦ. Μ' ἔλον ὅτι δὲ φαίνεται ὁ Ῥινόκερως ὡς δυσκίνητος διὰ τὸν ὄγκον τοῦ σώματός του, τρέχει ἔξ ἐναντίας μετὰ μεγάλης ταχύτητος.— Τρέφεται δὲ τὸ ζῷον τοῦτο κυρίως μὲ χόρτα, καὶ μὲ κλάδους καὶ καρποὺς δένδρων, καὶ ἀγαπᾷ πολὺ τὰς παχείας βόσκας, καὶ νὰ κυλῆται εἰς τοὺς βαλτώδεις τόπους ὡς ὁ χοῖρος.

Ὁ Ῥινόκερως εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἰνδίαν, τὴν νῆσον Κυλλάνην, τὴν Ἰαύαν, Σουμάτραν καὶ διαφόρους τόπους τῆς Αἰθιοπίας. Εἶδός τι Ῥινόκερῳ ἔχει καὶ δεύτερον κέρας εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν, ἀλλὰ μικρότερον τοῦ πρώτου. Ὁ δὲ τρόπος δὲ οὗ συλλαμβάνουσι τὸν Ῥινόκερῳ εἶναι σχεδὸν ὡς καὶ ὁ τοῦ Ἐλέφαντος, ἀλλ' οὗτος δὲν τιθασεύεται εὐκόλως. Νομίζεται δὲ ὅτι ζῇ ἕως ἑκατὸν χρόνους, καὶ ἡ θήλεια γεννᾷ ἐν μόνον εἰς τὸν τοκετόν της.

Τὸ κρέας τοῦ ζώου τούτου τρώγεται παρὰ τῶν Ἰνδῶν οἷτινες καὶ νοστιμεύονται αὐτὸ ἄρκετὰ, μάλιστα δὲ τὸ τῶν νέων. Διὰ τοῦ δέρματός του δὲ κατασκευάζουσιν ἀσπίδας καὶ θώρακας. — Οἱ ἀρχαῖοι Ῥωμαῖοι εἶχον εἰς μεγάλην τιμὴν τὸ κρέας του, καὶ κατεσκεύαζον διάφορα γεγλυμμένα ἔργα μ' αὐτό. Τὰ Συνηθέστερα δ' ἦσαν ἐξ αὐτοῦ γιγνόμενα ἀγγεῖα, ἅτινα ἐπίστευον ὅτι εἶχον τὴν ιδιότητα τοῦ νὰ χωρίζωνται εἰς δύο ὅτε ἔθετον καὶ ῥανίδα τρόπον τινὰ δηλητηρίου εἰς τὸ ἐν αὐτοῖς ποτόν. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν διὰ πλειοτέραν πολυτέλειαν μετεχειρίζοντο τὸ κρέας τοῦτο εἰς τὰ λουτρά, διὰ νὰ βάλλωσιν εἰς αὐτὸ τὰ ἔλαια κτλ. δι' ὧν ἠλείφοντο. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰνδίας τὴν σήμερον πίνουν ἐκ ποτηρίων κατεσκευασμένων διὰ τοῦ κέρατος τούτου, πιστεύοντες ὅτι ἐλαχίστη ποσότης κωνείου ῥιπτομένη εἰς τὸ ἐμπεριεχόμενον ποτόν, κάμνει

αὐτὰ νὰ διερρήγνυνται.

Εἰς τὸ ἐν Παρισίοις Μουσεῖον τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας ὑπάρχουσι δώδεκα εἶδη κεράτων τοῦ ζώου τούτου, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ἑξ ἐπέμφθησαν, 1686, ὡς πολύτιμον δῶρον παρὰ τοῦ Βασιλέως τῆς Σιάλης εἰς τὸν Λουδοβῖκον ΙΔ.'

—Τὸ 1748 ἐφέρθη Ῥινόκερως τις ἐκ τῆς Βεγγαλίας εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἦτο δὲ μόλις δύο ἐτῶν, καὶ διὰ τὴν μετακόμισιν αὐτοῦ μόνον ἐδαπανήθησαν 1000 λ. Στ. Ἐτρωγε δὲ καθ' ἑκάστην ἑπτὰ λίτρ. ῤυζίου μεμιγμένου μετὰ τριῶν λίτρ. ζαχάρου, παρεκτὸς μεγάλης ποσότητος χόρτων ἔπινε δὲ καὶ παρὰ πολὺ ὕδωρ. Ἦτο δὲ ἡμερος καὶ ἄφινε νὰ τὸν ἐγγίζωσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματος, ὅτε ὁμως ἐπεῖνα ἢ ἐπειράζετο ὑπὸ τινος, ἐφαίνετο πολλὰ τεταραγμένος, καὶ μόνον τὸ φαγητὸν ἠδύνατο νὰ τὸν ἐπιναφέρῃ εἰς τὴν πρώτην του κατάστασιν.

—Κατὰ τὸ 1748 ὑπῆρχεν ἕτερος Ῥινόκερως ἐν Παρισίοις μετακομισθεὶς ἐκ τοῦ Ἀτχάμ. Ἦτο δὲ καὶ οὗτος πολλὰ ἡμερος, καὶ ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν τὰ ἀκανθώδη φυτά. Ὁ περιγράφων αὐτὸν Λεκόντης λέγει ὅτι οἱ φύλακές του πολλάκις τὸν ἐδίδον κλάδους δένδρων μὲ ὀξύτατα καὶ ἰσχυρὰ ἀγκύλια, τοὺς ὁποίους ἐκεῖνος ἐδέχετο μετ' εὐχαριστήσεως. Πολλάκις μὲν ἔτρεχεν αἷμα ἐκ τοῦ στόματος καὶ τῆς γλώσσης αὐτοῦ, πλὴν τοῦτο ἐπροξένει πλειοτέραν εἰς αὐτὸν ἡδονήν, ἀπαράλλακτα καθὼς τὸ ἅλας, τὸ πέπερι κτλ. προξενεῖ εἰς ἡμᾶς.

Τρία μόνον ζῶα τοῦ εἵδους τούτου μετεκομίσθησαν εἰς Ἀγγλίαν κατὰ τὸ τελευταῖον ἡμισυ τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Ὁ εἰς ἑξ αὐτῶν, (τὸ δέρμα τοῦ ὁποίου διασώζεται ἀκόμη) ἐφέρθη ἐκ τινος χώρας τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν τὸ 1790 καὶ ἐτελεύτησε τὸ 1792. Ὁ δεύτερος, ὁ καὶ μικρότερος τοῦ πρώτου, μετεκομίσθη τὸ 1799. Ὁ δὲ τρίτος εἶχε φερθῆν περι τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος. Ὅλοι δὲ οὗτοι ἐν γένει ἐδείκνυσον μεγάλην πραότητα καὶ ὡς κοινὸν ἰδίωμα εἶχον τὸ νὰ πολυτρώγωσιν.